<u>અસ્વીકરણ</u>: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

<u>DISCLAIMER:</u> The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==========

દીવાની અપીલ નં.૧૨૦૭૦–૭૧/૨૦૧૮

ઉર્વશીબેન અને અન્ય

વિરુદ્ધ

કૃષ્ણકાંત મનુપ્રસાદ ત્રિવેદી

(દિવાની અપીલ Nos.૧૨૦૭૦–૭૧/૨૦૧૮)

ડિસેમ્બર ૧૪,૨૦૧૮

[ન્યાયમૂર્તિઓ શ્રી ઉદય ઉમેશ લલિત અને આર. સુભાષ રેડ્ડી]

સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮–આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ (ડી)–દાવાને મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત કરવામાં આવ્યો હોવાના આધારે દાવાને નકારી કાઢવો– સામાવાળા–વાદીનો કેસ એ હતો કે અપીલકર્તાઓના પૂર્વવર્તી–શીર્ષક–પ્રતિવાદીઓ તેને દાવાની મિલકત વેચવા માટે સંમત થયા હતા અને વેચાણની વિચારણા માટે વેચવા માટે કરારનો અમલ કર્યો હતો–સમય

કરારનો સાર ન હતો–પ્રતિવાદી દ્વારા કુલ વિચારણાની રકમ ચૂકવવામાં આવી હતી–પ્રતિવાદીએ લગભગ ૨૫ વર્ષ પછી મિલકતની મુલાકાત લીધી હતી અને જાણવા મળ્યું હતું કે દાવાની મિલકત ત્રીજા પક્ષને વેચવામાં આવી હતી–વેચવા માટેના કરારના ચોક્કસ પ્રદર્શન માટે દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો પ્રતિવાદી દ્વારા–અપીલકર્તા–પ્રતિવાદીએ સી. પી. સી. ના આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ (ડી) હેઠળ આ આધાર પર દાવાને નકારી કાઢવા માટે અરજી દાખલ કરી હતી કે દાવો મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત હતો–ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી–જો કે, આદેશને હાઈકોર્ટ દ્વારા રદ કરવામાં આવ્યો હતો–અપીલ પર, જણાવ્યું હતું કે:જ્યારે આદેશ–VII નિયમ–૧૧ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીમાં દાવાને નકારી કાઢવાની માંગ કરવામાં આવે છે, ત્યારે દરેક કેસની હકીકતો પરથી, દાવામાં કરવામાં આવેલા દાવાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, આવી અરજીનો ચુકાદો આપવાના હેતુથી ધ્યાનમાં લેવાનો હોય છે–તાત્કાલિક કિસ્સામાં, દાવામાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોની શુદ્ધતા અથવા અન્યથા નોંધવાની સુનાવણીની બાબત છે–સી. પી. સી. ના આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીનો નિર્ણય કરતી વખતે મામલાના ગુણ અને અવગુણોની તપાસ કરી શકાતી નથી–આ તબક્કે માત્ર દાવામાંના દાવાઓની તપાસ કરવાની હોય છે અને દાવામાંના દાવાઓના વાંચનમાંથી હાથ પરના કિસ્સામાં, એવું ન કહી શકાય કે દાવો મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત હતો–વધુમાં, તે નક્કી કરવામાં આવે છે કે જ્યારે કરારમાં સમય

નક્કી કરવામાં ન આવે, ત્યારે ચોક્કસ કામગીરી માટે દાવો દાખલ કરવા માટે ત્રણ વર્ષની મર્યાદા ત્યારે શરૂ થશે જ્યારે વાદીએ નોંધ્યું હશે કે પ્રતિવાદીએ કરારની કામગીરીનો ઇનકાર કર્યો છે–વાદીએ ક્યારે ઇનકારની નોંધ લીધી હતી તે મુદ્દો, એક એવો મુદ્દો છે જેનો સુનાવણી પછી ચુકાદો આપી શકાય છે–મર્યાદા અધિનિયમ, ૧૯૬૩–કલમ–૫૪.

અરજીઓ ફગાવી દેતા કોર્ટે ઠરાવેલઃ

૧. મર્યાદા અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમ ૫૪ના વાંચન પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે જ્યારે કામગીરી માટે તારીખ નક્કી કરવામાં આવે છે, ત્યારે મર્યાદા તે તારીખથી ત્રણ વર્ષ છે.જો આવી કોઈ તારીખ નક્કી કરવામાં ન આવે, તો ત્રણ વર્ષનો સમયગાળો તે તારીખથી ગણવામાં આવે છે જ્યારે વાદીને ના પાડવાની સૂચના હોય.જ્યારે આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીમાં દાવાને નકારી કાઢવાની માંગ કરવામાં આવે છે, ત્યારે આવી અરજી પર ચુકાદો આપવાના હેતુસર, દાવામાં કરવામાં આવેલા દાવાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, દરેક કેસની હકીકતોમાંથી તે જ ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ.ફરિયાદમાં જણાવ્યા મુજબ, તે વાદીનો કેસ છે કે સંપૂર્ણ ચૂકવણીની રકમની ચુકવણી કર્યા પછી પણ દસ્તાવેજની નોંધણી કરવામાં આવી ન હતી અને કેટલાક કારણોસર લાંબી કરવામાં આવી હતી અને આખરે જ્યારે તેણે સ્થળની મુલાકાત લીધી હતી, ત્યારે તેને ખબર પડી હતી કે તે જ જમીન ત્રીજા પક્ષોને વેચવામાં આવી હતી અને

અપીલકર્તાઓએ કરારની કામગીરી કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.આવી સ્થિતિમાં, ફરિયાદમાં કરવામાં આવેલા આવા આક્ષેપોની શુદ્ધતા અથવા અન્યથા નોંધવું એ સુનાવણીની બાબત છે.કલમના બીજા ભાગમાં આવતા ચોક્કસ કામગીરી માટેના દાવાઓમાં, ત્રણ વર્ષનો સમયગાળો તે તારીખથી ગણવામાં આવે છે જ્યારે વાદીના ધ્યાનમાં આવ્યું હતું કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા કામગીરીનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે.કાર્યવાહીના હેતુ અને મર્યાદાના હેતુ માટે જ્યારે એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે જ્યારે તેમણે સ્થળની મુલાકાત લીધી હતી, ત્યારે તેમને ખબર પડી હતી કે વેચાણ ત્રીજા પક્ષકારની તરફેણમાં કરવામાં આવ્યું હતું અને અપીલકર્તાઓએ વેચાણ ખતને અમલમાં મૂકવાનો ઇનકાર કર્યો છે, જેમાં તે સુનાવણી પછી ચુકાદો આપવાનો કેસ છે, પરંતુ સી. પી. સી. ના આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ (ડી) હેઠળ ફરિયાદને નકારી કાઢવાનો કેસ નથી. [પેરા ૧૨] [૧૨૪૯–D–G]

૨. કલમ ૫૪ ના બીજા ભાગમાં આવતા કિસ્સાઓમાં, પુરાવા રેકોર્ડ કર્યા પછી જ તારણો રેકોર્ડ કરી શકાય છે.વધુમાં, જ્યારે કરારમાં સમય નક્કી કરવામાં ન આવે, ત્યારે ચોક્કસ કામગીરી માટે દાવો દાખલ કરવા માટે ત્રણ વર્ષની મર્યાદા ત્યારે શરૂ થશે જ્યારે વાદીએ નોંધ્યું હશે કે પ્રતિવાદીએ કરારની કામગીરીનો ઇનકાર કર્યો છે.[પેરા ૧૪] [૧૨૫૧–E–F]

૩. તાત્કાલિક કિસ્સામાં, સી. પી. સી. ના આદેશ–VII નિયમો–૧૧ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીનો નિર્ણય કરતી વખતે આ તબક્કે મામલાના ગુણ અને અવગુણોની તપાસ કરી શકાતી નથી. તે એકદમ સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે આ તબક્કે માત્ર દાવામાંના દાવાઓની તપાસ કરવાની છે અને હાથમાં રહેલા કેસમાં દાવામાંના દાવાઓના વાંચન પરથી, એવું ન કહી શકાય કે દાવો મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત છે.વાદીએ ક્યારે ઇનકારની નોંધ લીધી હતી તે મુદ્દો, એક એવો મુદ્દો છે જેનો ચુકાદો સુનાવણી પછી આપી શકાય છે.વાદી તરફથી અતિશય વિલંબ અને વિલંબ થયો છે એમ ધારીને પણ, તે સી. પી. સી. ના આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ (ડી) હેઠળ દાવાને નકારી કાઢવાનો આધાર ન હોઈ શકે. [પેરા ૧૫] [૧૨૫૨–એ–સી]

ગુણવંતભાઈ મૂલચંદ શાહ અને અન્યો વિરુદ્ધ એન્ટોન એલિસ ફેરેલ અને અન્યો (૨૦૦૬) ૩ એસસીસી ૬૩૪:[૨૦૦૬] ૨ એસસીઆર ૮૮૬; રત્નવતી અને અન્ય વિરુદ્ધ કવિતા ગણશમદાસ (૨૦૧૫) ૫ એસસીસી ૨૨૩; બાલસરિયા કન્સ્ટ્રક્શન (પી) લિમિટેડ વિરુદ્ધ હનુમાન સેવા ટ્રસ્ટ અને અન્ય (૨૦૦૬) ૫ એસસીસી ૬૫૮; છોટનબેન અને અન્ય વિરુદ્ધ કિરીટભાઈ જલકુષ્ણાભાઈ ઠક્કર અને અન્ય (૨૦૧૮) ૬ એસસીસી ૪૨૨:[૨૦૧૮] ૩ એસ. સી. આર. ૪૨૨–પર આધાર રાખ્યો.પ્રભાકર વિરુદ્ધ સંયુક્ત નિયામક, રેશમ ઉત્પાદન વિભાગ

અને અન્ય (૨૦૧૫) ૧૫ SCC ૧; ટી. અરિવંડમ વિરુદ્ધ ટી. વી. સત્યપાલ અને અન્ન (૧૯૭૭) ૪ એસસીસી ૪૬૭:[૧૯૭૮] ૧ એસસીઆર ૭૪૨; હરદેશ ઓરેસ (પી) લિમિટેડ વિરુદ્ધ હેડે એન્ડ કંપની (૨૦૦૭) ૫ એસસીસી ૬૧૪:[૨૦૦૭] ૬ એસસીઆર ૬૦૮; દિલબૂ (શ્રીમતી.) (મૃત) એલ. આર. અને અન્યો વિરુદ્ધ ધનરાજી (શ્રીમતી.) (મૃત) અને અન્યો (૨૦૦૦) ૭ SCC ૭૦૨:[૨૦૦૦] ૩ પૂરક.એસસીઆર ૨૧૪; આઇ. ટી. સી. લિમિટેડ વિરુદ્ધ ડેટ રિકવરી એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ અને અન્યો (૧૯૯૮) ૨ એસ. સી. સી. ૭૦:[૧૯૯૭] ૬ પૂરક.એસસીઆર ૬૮૩; રાજ નારાયણ સરીન (મૃત) મારફતે કાનૂની પ્રતિનિધિઓ અને અન્યો વિરુદ્ધ લક્ષ્મી દેવી અને અન્યો (૨૦૦૨) ૧૦ એસસીસી ૫૦૧; એન. વી. શ્રીનિવાસ મૂર્તિ અને અન્યો વિરુદ્ધ પ્રસ્તાવિત કાનૂની પ્રતિનિધિઓ અને અન્યો દ્વારા મરિયમ્મા (મૃત) (૨૦૦૫) ૫ એસસીસી ૫૪૮:[૨૦૦૫] ૧ પૂરક.એસસીઆર ૪૧૧; મદનુરી શ્રી રામ ચંદ્ર મૂર્તિ વિરુદ્ધ સૈયદ જલાલ (૨૦૧૭) ૧૩ એસસીસી ૧૭૪:[૨૦૧૭] ૫ SCR ૨૯૪; ચર્ચ ઓફ ક્રાઇસ્ટ ચારી ટેબલ ટ્રસ્ટ એન્ડ એજ્યુકેશનલ ચેરિટેબલ સોસાયટી વિરુદ્ધ પોન્નિયમમેન એજ્યુકેશનલ ટ્રસ્ટ (૨૦૧૨) ૮ SCC ૭૦૬:[૨૦૧૨] ૬ એસસીઆર ૪૦૪; મદીના બેગમ અને

અન્ય વિરુદ્ધ શિવ મૂર્તિ પ્રસાદ પાંડે અને અન્ય (૨૦૧૬) ૧૫ એસસીસી ૩૨૨:[૨૦૧૬] ૫ એસસીઆર ૯૨; પ્રસ્તાવિત કાનૂની પ્રતિનિધિઓ વિરુદ્ધ બીબીજાન અને અન્યો દ્વારા અહમદસાહબ અબ્દુલ મુલ્લા (૨) (મૃત) (૨૦૦૯) ૫ એસસીસી ૪૬૨:[૨૦૦૯] ૫ એસસીઆર ૪૭૬–ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

કેસ કાયદો સંદર્ભ

(૨૦૧૫) ૧૫ SCC ૧ નો સંદર્ભ પેરા ૭ માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૧૯૭૮] ૧ એસ. સી. આર. ૭૪૨ નો સંદર્ભ પેરા ૭ માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૨૦૦૭] ૬ એસ. સી. આર. ૬૦૮ નો સંદર્ભ પેરા ૭ માં આપવામાં આવ્યો છે

[૨૦૦૦] ૩ પૂરક.એસ. સી. આર. ૨૧૪ નો સંદર્ભ પેરા ૭ માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૧૯૯૭] ૬ પૂરક.એસ. સી. આર. ૬૮૩ નો સંદર્ભ પેરા ૭ માં આપવામાં આવ્યો છે.

(૨૦૦૨) ૧૦ SCC ૫૦૧ નો સંદર્ભ પેરા ૭ માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૨૦૦૫] ૧ પૂરક.એસ. સી. આર. ૪૧૧ નો સંદર્ભ પેરા ૭ માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૨૦૧૭] ૫ એસ. સી. આર. ૨૯૪ નો સંદર્ભ પેરા ૭ માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૨૦૧૨] ૬ એસ. સી. આર. ૪૦૪ નો સંદર્ભ પેરા ૭ માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૨૦૦૬] ૨ એસ. સી. આર. ૮૮૬ પેરા ૮ પર આધાર રાખે છે

(૨૦૧૫) ૫ SCC ૨૨૩ એ પેરા ૮ પર આધાર રાખ્યો હતો.

[૨૦૧૬] ૫ એસ. સી. આર. ૯૨ નો સંદર્ભ પેરા ૮ માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૨૦૧૮] ૩ એસ. સી. આર. ૪૨૨ પેરા ૮ પર આધાર રાખે છે

[૨૦૦૯] ૫ એસ. સી. આર. ૪૭૬ નો સંદર્ભ પેરા ૧૪ માં આપવામાં આવ્યો છે.

(૨૦૦૬) ૫ SCC ૬૫૮ એ પેરા ૧૪ પર આધાર રાખ્યો હતો.

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડીક્શનઃ

સિવિલ અપીલ નં.૧૨૦૭૦–૧૨૦૭૧/૨૦૧૮.

સિવિલ એપ્લિકેશન નં.૧/૨૦૧૮ સાથે પ્રથમ અપીલ નં.૧૬૦/૨૦૧૮ માં અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત હાઈકોર્ટના ૧૦.૦૭.૨૦૧૮ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અંશિન એચ. દેસાઇ, વરિષ્ઠ વકીલ, શિવ મંગલ શર્મા, પાર્થ જે. કોન્ટ્રાક્ટર, સૌરભ રાજપાલ, કાર્તિકેય ભટ્ટ, મેસર્સ ઔરા એન્ડ કંપની, અપીલકર્તાઓ માટે વકીલો.

દુષ્યંત એ. દવે, સુશ્રી મીનાક્ષી અરોરા, વરિષ્ઠ વકીલો, સુશ્રી મોનિષાહાંડા, મોહિત ડી. રામ, પ્રતિવાદીના વકીલો.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર. સુભાષ રેડ્ડી દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

૧. રજા આપવામાં આવી છે.

૨. આ દીવાની અપીલ પ્રતિવાદીઓ દ્વારા સિવિલ સ્યુટ નં. ૯૩૦/૨૦૧૭ માં સિટી સિવિલ કોર્ટ, અમદાવાદની ફાઇલ પર કરવામાં આવે છે, જે નિયમિત પ્રથમ અપીલ નં.૧૬૦/૨૦૧૮ અને સિવિલ એપ્લિકેશન નં.૧/૨૦૧૮ માં પસાર કરાયેલા ગુજરાત હાઈકોર્ટના ચુકાદા અને હુકમનામાથી વ્યથિત છે.

૩. પ્રતિવાદી–વાદીએ, અમદાવાદની મૌજે શેખપુર–ખાનપુરની ટાઉન પ્લાનિંગ સ્કીમ નંબર ૩ નો અંતિમ પ્લોટ નં.૧૪૭ ૨૮૨૧ Sq.Mtrs માપવા સાથે, દાવો અનુસૂચિ સંપત્તિના સંદર્ભમાં તારીખ ૧૩.૦૩.૧૯૯૨ ના વેચાણ કરારની ચોક્કસ કામગીરી માટે સિવિલ દાવો No.૯૩૦/૨૦૧૭ દાખલ કર્યો છે.તે વાદીનો કેસ છે કે અપીલકર્તા–પ્રતિવાદીઓના પૂર્વવર્તી, ચૈતન્યભાઈ પટેલ, તેને દાવાની અનુસૂચિ

મિલકત વેચવા અને રૂ૩૨ લાખના વેચાણ માટે વેચાણ/વેચાણ કરાર અમલમાં મૂકવા માટે સંમત થયા હતા. રૂ૦.૩૨ લાખની કુલ રકમ ૧૫.૦૧.૧૯૯૦ થી ૦૫.૦૯.૧૯૯૧ સુધીના સમયગાળા દરમિયાન ચૂકવવામાં આવી હતી.એવું કહેવામાં આવે છે કે આવી ચૂકવણીઓ વાઉચર્સ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવે છે.તે પ્રતિવાદી–વાદીનો કેસ હતો કે, સમય કરારનો સાર ન હતો, અને નાણાકીય સમસ્યાઓને ટાંકીને, વેચાણ ખતનો અમલ કરવામાં આવ્યો ન હતો.એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે મૃતક ચૈતન્યભાઈ પટેલે વિશ્વાસ અને ભરોસો આપ્યો છે કે તેઓ વેચાણ પત્રનો અમલ કરશે.જો કે, તાજેતરમાં જ્યારે પ્રતિવાદી–વાદીએ ૨૫.૦૫.૨૦૧૭ પર દાવો અનુસૂચિ મિલકતની મુલાકાત લીધી હતી ત્યારે તેમને ખબર પડી છે કે કિંમતોમાં વધારાને ધ્યાનમાં રાખીને ઉપરોક્ત મિલકત તૃતીય પક્ષને વેચવામાં આવી હતી.ફરિયાદમાં એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે અપીલકર્તા–પ્રતિવાદીઓએ વ્યક્ત કર્યું છે કે તેઓ વેચાણ પત્રનો અમલ કરશે નહીં.તેથી, દાવો દાખલ કરવામાં આવે છે.

૪. ઉપરોક્ત દાવામાં, અપીલકર્તા–પ્રતિવાદીઓએ સિવિલ પ્રોસિજર કોડ (સી. પી. સી.) ના આદેશ VII નિયમ ૧૧ (ડી) હેઠળ ફરિયાદને આ આધાર પર નકારી કાઢવા માટે અરજી દાખલ કરી છે કે દાવો મર્યાદા દ્વારા

પ્રતિબંધિત છે.આ અરજીનો અહીં પ્રતિવાદી દ્વારા વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો.જો કે, ટ્રાયલ કોર્ટે ૨૭.૧૨.૨૦૧૭ ના આદેશ દ્વારા અરજીને મંજૂરી આપી અને ફરિયાદને નકારી કાઢવાનો આદેશ આપ્યો.

૫. તેની વિરુદ્ધ, પ્રતિવાદી–વાદીએ અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત હાઈકોર્ટ સમક્ષ નિયમિત પ્રથમ અપીલ નં.૧૬૦/૨૦૧૮ પસંદ કરી હતી.૧૦.૦૭.૨૦૧૮ ના ચુકાદા અને હુકમનામા દ્વારા, ઉચ્ચ અદાલતે ૨૭.૧૨.૨૦૧૭ ના ટ્રાયલ કોર્ટના આદેશને રદ કરીને પ્રતિવાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને મંજૂરી આપી છે.તેની વિરુદ્ધ, આ દીવાની અપીલ દાખલ કરવામાં આવે છે.

૬. અમે અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી અંશિન એચ. દેસાઇ અને પ્રતિવાદી–વાદીના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી દુષ્યંત દવેને સાંભળ્યા છે.

૭. આ અપીલમાં, અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી દેસાઇ દ્વારા દલીલ કરવામાં આવી છે કે કથિત વેચાણ કરારની તારીખ ૧૩.૦૩.૧૯૯૨ છે અને દાવો વર્ષ ૨૦૧૭ માં દાખલ કરવામાં આવ્યો છે, એટલે કે, ૨૫ વર્ષના સમયગાળા પછી અને પ્રતિવાદી–વાદીના કેસ

અનુસાર પણ ૧૯૯૨ થી ૨૦૧૭ ના સમયગાળા વચ્ચે કોઈ વાતચીત નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેણે ૨૫.૦૫.૨૦૧૭ પર સ્થળની મુલાકાત લીધી હોવાનું જણાવવા સિવાય કે જે તારીખે તેને ખબર પડી છે કે આ પ્લોટ તૃતીય પક્ષોને વેચવામાં આવ્યો છે, તે બતાવવા માટે રેકોર્ડ પર કંઈ નથી કે દાવો મર્યાદામાં છે.મર્યાદા અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમ ૫૪નો ઉલ્લેખ કરતા વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી છે કે વેચાણ ખતને અમલમાં મૂકવા માટે નિર્ધારિત સમયની ગેરહાજરીમાં પણ, ઇનકારની તારીખથી ત્રણ વર્ષનો સમયગાળો ગણવામાં આવે છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ૨૫ વર્ષના સમયગાળાની રાહ જોઈને અને માત્ર એમ કહીને કે તેણે ૨૫.૦૫.૨૦૧૭ પર જે તારીખે સાઇટની મુલાકાત લીધી હતી, અપીલકર્તાઓએ વેચાણ ખતને અમલમાં મૂકવાનો ઇનકાર કર્યો છે, આવો દાવો દાખલ કરવામાં આવે છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે દાખલ કરાયેલ દાવો તુચ્છ, ત્રાસદાયક અને મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત છે.એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે વેચાણ ખત અમલમાં મૂકવા માટે કોઈ સમયગાળો નક્કી કરવાની ગેરહાજરીમાં પણ, પ્રતિવાદી–વાદી ૨૫ વર્ષના કથિત વેચાણ ખત/વેચાણ કરાર પછી દાવો દાખલ કરવા માટે તૈયાર નથી.વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે કહેવાતા વેચાણ કરાર નોંધણી વગરનો છે, જે ચેક દ્વારા કોઈપણ ચૂકવણી દ્વારા સમર્થિત નથી.અસ્પષ્ટ રીતે જણાવે છે કે ૧૫.૦૧.૧૯૯૦ થી ૦૫.૦૯.૧૯૯૧

સુધીના સમયગાળા દરમિયાન રોકડ દ્વારા સંપૂર્ણ રકમ ચૂકવવામાં આવે છે, આ દાવો દાખલ કરવામાં આવે છે.વિદ્વાન વકીલ દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તર્કપૂર્ણ આદેશને કોઈ પણ વાજબી કારણો નોંધ્યા વિના હાઈકોર્ટ દ્વારા રદ કરવામાં આવે છે.આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ હેઠળ ફરિયાદને નકારી કાઢવાના તેમના કેસના સમર્થનમાં, વિદ્વાન વકીલે પ્રભાકર વિરુદ્ધ સંયુક્ત નિયામક, રેશમ ઉત્પાદન વિભાગ અને અન્ય[1]; ટી. અરિવંડમ વિરુદ્ધ ટી. વી.. સત્યપાલ અને અન્ય[2]; હરદેશ ઓરેસ (પી) લિમિટેડ વિરુદ્ધ હેડે એન્ડ કંપની[3]; દિલબૂ (શ્રીમતી) (મૃત) કાનૂની પ્રતિનિધિઓ અને અન્યો વિરુદ્ધ ધનરાજી (શ્રીમતી.) (મૃત) અને અન્યો[4]; આઇ. ટી. સી. લિમિટેડ વિરુદ્ધ ડેટ રિકવરી અપીલેટ ટ્રિબ્યુનલ અને અન્યો[5]; રાજ નારાયણ સરીન (મૃત) કાનૂની પ્રતિનિધિઓ દ્વારા અને અન્યો વિરુદ્ધ લક્ષ્મી દેવી અને અન્યો[6]; એન. વી. શ્રીનિવાસ મૂર્તિ અને અન્યો વિરુદ્ધ પ્રસ્તાવિત કાનૂની પ્રતિનિધિઓ અને અન્યો દ્વારા[7]; મદનુરી શ્રી રામ ચંદ્ર

[1] (૨૦૧૫) ૧૫ એસસીસી ૧

[2] (૧૯૭૭) ૪ એસસીસી ૪૬૭

[3] (૨૦૦૭) ૫ એસસીસી ૬૧૪

[4] (૨૦૦૦) ૭ એસસીસી ૭૦૨

[5] (૧૯૯૮) ૨ એસસીસી ૭૦

[6](૨૦૦૨) ૧૦ એસસીસી ૫૦૧

[7](૨૦૦૫) ૫ એસસીસી ૫૪૮

મૂર્તિ વિરુદ્ધ સૈયદ જલાલ[8] અને ચર્ચ ઓફ ક્રાઇસ્ટ ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ એન્ડ એજ્યુકેશનલ ચેરિટેબલ સોસાયટી વિરુદ્ધ પોન્નિયમ્મન એજ્યુકેશનલ ટ્રસ્ટ[9]ના કેસમાં આ અદાલતના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે.

૮. બીજી તરફ એસ. પ્રતિવાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ દુષાંત દવેએ રજૂઆત કરી છે કે અપીલકર્તા–પ્રતિવાદીઓએ સી. પી. સી. ના આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ (ડી) હેઠળ માત્ર આ આધાર પર દાવાને નકારી કાઢવાની માંગ કરી છે કે દાવો મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત છે.વિદ્વાન વકીલની દલીલ છે કે નિર્વિવાદપણે સમય કરારનો સાર નથી, જેમાં મર્યાદા અધિનિયમ ૧૯૬૩ ની કલમ ૫૪ મુજબ, મર્યાદાનો સમયગાળો ઇનકારની તારીખથી ત્રણ વર્ષનો છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે મર્યાદા હકીકત અને કાયદાનો મિશ્ર પ્રશ્ન હોવાથી, દાવો નકારવાની તારીખથી ત્રણ વર્ષના સમયગાળાની અંદર દાખલ કરવામાં આવે છે કે કેમ, તે એક સુનાવણીપાત્ર મુદ્દો છે, જેનો ચુકાદો સુનાવણી પછી જ આપી શકાય છે, પરંતુ તે આ તબક્કે દાવાને નકારી કાઢવાનો કોઈ આધાર નથી.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ (ડી) હેઠળની અરજી પર વિચારણા કરવાના હેતુસર, ફરિયાદમાં સાદા દાવાઓ જોવા મળે છે અને આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ (ડી) હેઠળ

[8](૨૦૧૭) ૧૩ એસસીસી ૧૭૪

[9](૨૦૧૨) ૮ એસસીસી ૭૦૬

ફરિયાદને નકારી કાઢવા માટે અન્ય કોઈ આધાર હોઈ શકે નહીં.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે, આપેલ કેસમાં વાદીના દાવાઓમાંથી, આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ હેઠળ ફરિયાદને નકારી કાઢવાની છે કે નહીં, તે દરેક કેસની હકીકતોના સંદર્ભમાં ધ્યાનમાં લેવાની છે અને હાથ પરના કેસમાંથી, એવું ન કહી શકાય કે દાવો મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત છે, માત્ર વાદીના દાવાઓને જોઈને.વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી છે કે અપીલકર્તાઓ માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આપવામાં આવેલા તમામ ટાંકણો હાથ પરના કેસની હકીકતોને લાગુ પડતા નથી અને તેમની દલીલોના સમર્થનમાં ગુણવંતભાઈ મૂલચંદ શાહ અને અન્યો વિરુદ્ધ એન્ટોન એલિસ ફેરેલ અને અન્યો[10]; રત્નવતી અને અન્યો વિરુદ્ધ કવિતા ગણશમદાસ[11]; મદીના બેગમ અને અન્યો વિરુદ્ધ શિવ મૂર્તિ પ્રસાદ પાંડે અને અન્યો[12] અને છોટનબેન અને અન્યો વિરુદ્ધ કિરીટભાઈ જલકૃષ્ણાભાઈ ઠક્કર અને અન્યો[13]ના કેસમાં નિર્ભરતા મૂકવામાં આવી છે.

૯. બંને પક્ષોના વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા પછી, અમે ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ અને રેકોર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી અન્ય સામગ્રીનો અભ્યાસ કર્યો છે.

---

[10] (૨૦૦૬) ૩ એસસીસી ૬૩૪
[11] (૨૦૧૫) ૫ એસસીસી ૨૨૩
[12] (૨૦૧૬) ૧૫ એસસીસી ૩૨૨
[13] (૨૦૧૮) ૬ એસસીસી ૪૨૨

૧૦. ટ્રાયલ કોર્ટે અપીલકર્તા–પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીને મંજૂરી આપી છે, જેમાં એવું તારણ કાઢવામાં આવ્યું છે કે પ્રતિવાદી–વાદીએ ચતુરાઈથી મુસદ્દો તૈયાર કરીને કાર્યવાહીના કારણનો ભ્રમ પેદા કર્યો છે અને જણાવ્યું છે કે ૨૫.૦૫.૨૦૧૭ પર કાર્યવાહીનું કારણ ઊભું થયું છે, પરંતુ તે દાવો દાખલ કરવામાં ગેરવાજબી વિલંબ માટે વાજબી સમજૂતી આપવામાં નિષ્ફળ ગયો છે.ટ્રાયલ કોર્ટે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે જ્યારે વાદીએ ૨૫ વર્ષથી કોઈ કાર્યવાહી કરી નથી, ત્યારે ચતુરાઈથી મુસદ્દો તૈયાર કરીને, વાદી મર્યાદાના સમયગાળાની અંદર કાર્યવાહી કરી શકતો નથી.તેથી, તેણે એવું માન્યું છે કે દાવો મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત હોવાથી, સી. પી. સી. ના આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ (ડી) હેઠળ અસ્વીકાર આકર્ષે છે. ઉચ્ચ અદાલતે ટ્રાયલ કોર્ટના આદેશને એક તારણ રેકોર્ડ કરીને રદ કર્યો છે કે દાવામાંના સાદા કથનો અનુસાર, તે કહી શકાતું નથી કે તે મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત છે.

૧૧. તે એકદમ સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે, જ્યાં સુધી મર્યાદાના મુદ્દાની વાત છે, તે હકીકત અને કાયદાનો મિશ્ર પ્રશ્ન છે.એ વાત સાચી છે કે સી. પી. સી. ના આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ (ડી) હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને દાવાને નકારી કાઢવાનો આધાર મર્યાદા હોઈ શકે છે. એ જ રીતે, તે સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે આદેશ–VII, નિયમ–૧૧

હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીનો નિર્ણય લેવાના હેતુ માટે માત્ર વાદીમાં જણાવેલા દાવાઓની જ તપાસ કરી શકાય છે, મામલાના ગુણ અને અવગુણોની તપાસ કરી શકાય છે અને પક્ષકારો દ્વારા કરવામાં આવેલા આક્ષેપોની તપાસ કરી શકાતી નથી.મર્યાદા અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમ ૫૪ ચોક્કસ કામગીરી માટેના દાવાઓ માટે ત્રણ વર્ષની મર્યાદા નક્કી કરે છે.આ લેખ નીચે મુજબ છેઃ

> ચોક્કસ માટે સુટ્સ વિશિષ્ટ કરારપાલન માટેનો દાવો – ૩ વર્ષ – કામગીરી માટે નક્કી કરવામાં આવેલી તારીખ, અથવા, જો આવી કોઈ તારીખ નક્કી કરવામાં ન આવે, જ્યારે વાદીને નોટિસ હોય કે કામગીરીનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે

૧૨. ઉપરોક્ત લેખના વાંચન પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે જ્યારે કામગીરી માટે તારીખ નક્કી કરવામાં આવે છે, ત્યારે મર્યાદા તે તારીખથી ત્રણ વર્ષ છે.જો આવી કોઈ તારીખ નક્કી કરવામાં ન આવે, તો ત્રણ વર્ષનો સમયગાળો તે તારીખથી ગણવામાં આવે છે જ્યારે વાદીને ના પાડવાની સૂચના હોય.જ્યારે આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીમાં દાવાને નકારી કાઢવાની માંગ કરવામાં આવે છે, ત્યારે આવી અરજીનો ચુકાદો આપવાના હેતુસર, દાવામાં કરવામાં આવેલા દાવાઓને

ધ્યાનમાં રાખીને, દરેક કેસની હકીકતોમાંથી તે જ ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ.ફરિયાદમાં જણાવ્યા મુજબ, તે વાદીનો કેસ છે કે સંપૂર્ણ વિચારણાની રકમની ચુકવણી કર્યા પછી પણ દસ્તાવેજની નોંધણી કરવામાં આવી ન હતી અને કેટલાક કારણોસર તેને લંબાવવામાં આવી ન હતી અને આખરે જ્યારે તેણે ૨૫.૦૫.૨૦૧૭ પર સ્થળની મુલાકાત લીધી ત્યારે તેને ખબર પડી હતી કે તે જ જમીન તૃતીય પક્ષોને વેચવામાં આવી હતી અને અપીલકર્તાઓએ કરારની કામગીરી કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.આવી સ્થિતિમાં, ફરિયાદમાં કરવામાં આવેલા આવા આક્ષેપોની શુદ્ધતા અથવા અન્યથા નોંધવું એ સુનાવણીની બાબત છે.કલમના બીજા ભાગમાં આવતા ચોક્કસ કામગીરી માટેના દાવાઓમાં, ત્રણ વર્ષનો સમયગાળો તે તારીખથી ગણવામાં આવે છે જ્યારે વાદીના ધ્યાનમાં આવ્યું હતું કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા કામગીરીનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે.કાર્યવાહીના હેતુ અને મર્યાદાના હેતુ માટે જ્યારે એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે જ્યારે તેણે ૨૫.૦૫.૨૦૧૭ પર સાઇટની મુલાકાત લીધી હતી ત્યારે તેને ખબર પડી હતી કે વેચાણ ત્રીજા પક્ષકારની તરફેણમાં કરવામાં આવ્યું હતું અને અપીલકર્તાઓએ વેચાણ દસ્તાવેજને અમલમાં મૂકવાનો ઇનકાર કર્યો છે, જે ઘટનામાં તે સુનાવણી પછી ચુકાદો આપવાનો કેસ છે, પરંતુ સી. પી. સી. ના આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ (ડી) હેઠળ ફરિયાદને નકારી કાઢવાનો કેસ નથી.

૧૩. અપીલકર્તાઓના વકીલે પ્રભાકર (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે.ઉપરોક્ત કેસમાં, આ અદાલતે એવું માન્યું છે કે, જ્યાં કાયદા દ્વારા કોઈ મર્યાદા સમયગાળો નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યો નથી, ત્યાં પણ અદાલતો વિલંબ/વિલંબ/સંમતિ અને બિન-દાવાના વાદીઓના સિદ્ધાંતને લાગુ કરે છે જેઓ ન્યાયી સમજૂતી વિના મોડેથી અદાલતનો સંપર્ક કરે છે.વિલંબ અને વિલંબની દરેક કેસની હકીકતોના સંદર્ભમાં તપાસ કરવાની હોય છે અને ઉપરોક્ત ચુકાદો અપીલકર્તાના કેસને ટેકો આપવા માટે મદદરૂપ નથી કારણ કે આ બાબત સી. પી. સી. ના આદેશ-VII, નિયમ-૧૧ (ડી) હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીમાંથી ઉદ્ભવે છે. ટી. અરિવંડમ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં ચુકાદો ભાડૂત દ્વારા પડકારવામાં આવેલા ભાડૂતના પરિસરમાંથી ખાલી કરાવવા સાથે સંબંધિત છે.ઉપરોક્ત કેસમાં જ્યાં આદેશ-VII હેઠળ ફરિયાદનો અસ્વીકાર, નિયમ-૧૧ (ડી) એ આધાર પર ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો હતો કે ફરિયાદ કાર્યવાહીનું કારણ જાહેર કરતી નથી પરંતુ મર્યાદાના આધારે ફરિયાદને નકારી કાઢવાનો કેસ નથી.હરદેશ ઓરિસ (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં તે મર્યાદા અધિનિયમ ૧૯૬૩ની કલમ ૫૪ના પ્રથમ અંગમાં આવતો કેસ હતો, પરંતુ બીજા અંગ હેઠળ આવતો કેસ નહોતો, જ્યાં સમય કરારનો સાર નથી.દિલબૂ (મૃત) (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં ચુકાદામાં

આ અદાલતે સી. પી. સી. ના આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ લાગુ થવાના સુસંગત સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં લીધા છે. તેવી જ રીતે, આઇ. ટી. સી. લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) નો કેસ આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ (એ) હેઠળ ફરિયાદની અસ્વીકાર સંબંધિત કેસ છે, પરંતુ મર્યાદાના આધારે અસ્વીકારનો કેસ નથી.રાજ નારાયણ સરીન (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં સેલ ડીડના અમલના ૪૦ વર્ષ પછી દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને હકીકતમાં એવું જાણવા મળ્યું હતું કે સેલ ડીડ વાદીની જાણમાં હતું અને તેણે સેલ ડીડને અમાન્ય જાહેર કરવા માટે કોઈ પગલાં લીધાં ન હતાં.તે સંદર્ભમાં, આ અદાલત દ્વારા આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ હેઠળ પસાર કરાયેલા આદેશની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી.એન. વી. શ્રીનિવાસ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં દાવો ઘોષણા માટે છે પરંતુ ચોક્કસ કામગીરી માટે નથી અને આ દાવામાં કેસની હકીકતોને ધ્યાનમાં રાખીને આ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો છે કે વાદી દ્વારા દાખલ કરાયેલ ઘોષણા માટેનો દાવો યોગ્ય નથી.મદનુરી રામા (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં આ આધાર પર વેચાણ ખત રદ કરવાની માંગ કરવામાં આવી હતી કે પ્રશ્નમાં મિલકત એક વક્ફ મિલકત છે જે ખાનગી પક્ષને વેચી શકાતી નથી.ઉપરોક્ત કેસ મર્યાદા અધિનિયમ ૧૯૬૩ ની કલમ ૫૪ હેઠળ મર્યાદા સંબંધિત કેસ નથી.

૧૪. બીજી બાજુ, ગુણવંતભાઈ (ઉપરોક્ત) કેસમાં આ અદાલતે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો છેઃ

> "૮. આપણે તરત જ કહી શકીએ કે નીચેની અદાલતો દ્વારા મર્યાદાના પ્રશ્નનો જે રીતે સામનો કરવામાં આવ્યો છે તે અત્યંત અસંતોષકારક છે.તે યોગ્ય રીતે નોંધવામાં આવ્યું હતું કે દાવો મર્યાદા અધિનિયમ, ૧૯૬૩ ની કલમ ૫૪ દ્વારા સંચાલિત હતો.પછી, તપાસ થવી જોઈએ, પ્રથમ, વેચાણ માટેના કરારમાં કામગીરી માટે કોઈ સમય નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો કે કેમ, અને જો તે એટલો નિશ્ચિત હતો, તો એવું માનવું જોઈએ કે તારીખના ત્રણ વર્ષ પછી દાખલ કરવામાં આવેલા દાવાને મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત કરવામાં આવ્યો હતો સિવાય કે વિસ્તરણનો કોઈ કેસ વિનંતી કરવામાં આવ્યો હોય અને સ્થાપિત કરવામાં આવ્યો હોય.પરંતુ એવા કેસમાં કે જ્યાં કામગીરી માટે કોઈ સમય નક્કી કરવામાં આવ્યો ન હતો, કોર્ટે તે તારીખ શોધવાની હતી કે જેના પર વાદીએ નોટિસ આપી હતી કે કામગીરી નકારવામાં આવી હતી અને તે તારીખ શોધવા પર, તે જોવા માટે કે દાવો તેના ત્રણ વર્ષમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો કે કેમ.અમે આર. કે. પર્વતરાજ ગુમા વિરુદ્ધ કે. સી. જયદેવ રેડ્ડી (૨૦૦૨) ૨ એસસીસી ૪૨૮ માં

તાજેતરના નિર્ણયમાં સ્થિતિ સમજાવી છે.હાથ પરના કેસમાં, એવો કોઈ વિવાદ નથી કે કરારમાં કામગીરી માટે કોઈ તારીખ નક્કી કરવામાં આવી નથી અને જો એમ હોય તો, વાદીએ નોટિસ આપી હતી કે પ્રતિવાદીઓ કરારની કામગીરીનો ઇનકાર કરી રહ્યા છે તે તારણ પર જ દાવાને મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત કરી શકાય છે.સામાન્ય રીતે તે પ્રકારના કિસ્સામાં, મર્યાદાનો પ્રશ્ન પુરાવા લીધા પછી અને વાદીને જે તારીખે આવી નોટિસ આપવામાં આવી હતી તે તારણ રેકોર્ડ કર્યા પછી જ નક્કી કરી શકાય છે.અમે એ હકીકતથી અજાણ નથી કે વાદી વતી નિવેદન દાખલ કરવામાં આવ્યું હોવાનું જણાય છે કે તેઓ કોઈ પુરાવા રજૂ કરવા માંગતા નથી.પ્રતિવાદીઓએ, અલબત્ત, એવું વલણ અપનાવ્યું હતું કે તેઓ પણ કોઈ પુરાવા રજૂ કરવા માંગતા નથી.જેમ આપણે તેને જોઈએ છીએ તેમ, ટ્રાયલ કોર્ટે આ પ્રશ્ન પર અગ્રણી પુરાવા ધરાવતા પક્ષો પર ભાર મૂકવો જોઈતો હતો અથવા કોર્ટે ટ્રાયલ પછી દાવામાં ઉદ્ભવતા અન્ય મુદ્દાઓ સાથે મર્યાદાના મુદ્દાની વિચારણા મુલતવી રાખવી જોઈતી હતી." ઉપરોક્ત કેસમાં, સ્પષ્ટપણે એવું માનવામાં આવે છે કે કલમ ૫૪ના બીજા ભાગમાં આવતા કેસોમાં પુરાવા નોંધ્યા પછી જ તારણો નોંધી શકાય છે.આ અદાલત દ્વારા વ્યક્ત કરવામાં આવેલો મત પ્રતિવાદી–વાદીના

કેસને સમર્થન આપે છે.

ફકરા ૪૨ અને ૪૩માં રત્નવતી (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં ચુકાદામાં સ્પષ્ટપણે જણાવવામાં આવ્યું હતું કે જ્યારે કરારમાં સમય નક્કી કરવામાં ન આવે, ત્યારે ચોક્કસ કામગીરી માટે દાવો દાખલ કરવા માટે ત્રણ વર્ષની મર્યાદા ત્યારે શરૂ થશે જ્યારે વાદીએ નોંધ્યું હશે કે પ્રતિવાદીએ કરારની કામગીરીનો ઇનકાર કર્યો છે. પ્રસ્તાવિત કાનૂની પ્રતિનિધિઓ વિરુદ્ધ બીબીજાન અને અન્યો[14] દ્વારા અહમદસાહબ અબ્દુલ મુલ્લા (૨) (મૃત) ના કેસમાં ચુકાદામાં મર્યાદા અધિનિયમની કલમ ૫૪નું અર્થઘટન કરતી વખતે એવું માનવામાં આવે છે કે "કામગીરી માટે નક્કી કરેલી તારીખ" શબ્દો એક સ્પષ્ટ ધારણા છે.બીજો ભાગ "જે સમયથી સમયગાળો ચાલવાનું શરૂ થાય છે" તે એવા કેસનો ઉલ્લેખ કરે છે જ્યાં આવી કોઈ તારીખ નક્કી કરવામાં આવી નથી.બાલસરિયા કન્સ્ટ્રક્શન (પી) લિમિટેડ વિરુદ્ધ હનુમાન સેવા ટ્રસ્ટ અને અન્યો[15] અને છોટનબેન (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ અદાલતે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે મર્યાદાઓનો મુદ્દો, હકીકત અને કાયદાનો મિશ્ર પ્રશ્ન હોવાથી, પુરાવા રજૂ કર્યા પછી જ નિર્ણય લેવાનો છે.

---

[14] (૨૦૦૯)૫-એસસીસી-૪૬૨
[15] (૨૦૦૬)૫-એસસીસી-૬૫૮

૧૫. પ્રતિવાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી દુષ્યંત દવે દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓમાં ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતોને લાગુ કરીને, અમારો વિચાર છે કે સી. પી. સી. ના આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીનો નિર્ણય કરતી વખતે આ તબક્કે મામલાના ગુણ અને અવગુણોની તપાસ કરી શકાતી નથી. તે એકદમ સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે આ તબક્કે માત્ર દાવામાંના દાવાઓની તપાસ કરવાની છે અને હાથમાં રહેલા કેસમાં દાવામાંના દાવાઓના વાંચન પરથી, એવું ન કહી શકાય કે દાવો મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત છે.વાદીએ ક્યારે ઇનકારની નોંધ લીધી હતી તે મુદ્દો, એક એવો મુદ્દો છે જેનો ચુકાદો સુનાવણી પછી આપી શકાય છે.વાદી તરફથી અતિશય વિલંબ અને વિલંબ થયો છે એમ ધારીને પણ, તે સી. પી. સી. ના આદેશ–VII, નિયમ–૧૧ (ડી) હેઠળ દાવાને નકારી કાઢવાનો આધાર ન હોઈ શકે.

૧૬. ઉપરોક્ત કારણોસર, અમને હાઈકોર્ટના ચુકાદામાં કોઈ ગેરકાયદેસરતા જોવા મળતી નથી, જેથી આ અપીલમાં તેમાં દખલ કરી શકાય.તદનુસાર, ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ વિના, યોગ્યતા વિનાની હોવાથી આ અપીલ રદ કરવામાં આવે છે.અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે અમે મર્યાદાના મુદ્દા સહિત મામલાના ગુણદોષ પર કોઈ અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો નથી.ટ્રાયલ કોર્ટ માટે મર્યાદાના મુદ્દા સહિત મુદ્દાઓ ઘડવા અને તેના પોતાના ગુણદોષ પર

નિર્ણય લેવા માટે તે ખુલ્લું છે.કથિત સમજૂતી વર્ષ ૧૯૯૨ની હોવાથી, ટ્રાયલ કોર્ટ શક્ય તેટલી ઝડપથી દાવાનો નિકાલ કરે.

અરજીઓ રદ કરવામાં આવે છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

==========

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.